

HAJDUFÖLD

Tek. Nemzeti Múzeum
Budapest.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

NYELVEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 3 PENGŐ

Éves ár 120 pengő 12 fillér. Vándor 20 fillér

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELADÓS ORSZÁGOS

VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

DEBRECEN, JÓZSEF KIR. HERCEG U. 16

Szerkesztőség T. 3-47. • Kiadóhivatal T. 3-48.

A hófuvás és az orkán egész Tiszántulon óriási zavarokat okozott a vasúti forgalomban

A nyírség keleti és északi részén egyáltalában nem közlekednek a vonatok Csütörtökön egész nap és éjjel hatalmas orkán dühöngött Debrecenben Északról újabb fagyhullám zúdult Középeurópa

Magyarországon egyelőre nem kell tartani árvízveszedelemtől

(A Hajdúföld tudósítójától.) Alig múlt el a hetekig tartó abnormis időjárás, tegnap újra megérkezett a multkorhoz hasonló rendkívül erős fagyhullám, amely ezúttal északról zúdult Európára.

A hét első napjaiban bekövetkezett olvadást, lassú havazást, majd esőzést minden átmenet nélkül tíz fokos hideg és orkán szerű, dermesztő északi szél váltotta fel, amely szinte csaknem teljesen megbénítja mindent a forgalmat.

Az ország minden részéről vagy óriási hóviharokat, vagy orkánt jelentenek

Budapest kivételével ugyszólván mindenütt tíz fok hideget mutat a hőmérő. A jelentések szerint Mátészalkán és Sopronban kilenc, Tarcalon, Keszthelyen és Szombathelyen nyolc fok Celsius volt fagypontra alatti. Ugyanekkor Debrecenben elérte a tíz fokot, ami a délutáni, majd az esti órákban még fokozódott is. Debrecenben benitóltag hatott a város életére az egész napon át tartó és estig

A Nyírség legnagyobb részén szünetel a vasúti forgalom

A hófuvás és a dühöngő orkán miatt, mint említettük az egész országban nagy késéssel érkeznek a vonatok, sőt vannak országgrészek, ahol a vasúti forgalom csütörtök délután teljesen szünetel. Ezzel kapcsolatban munkatársunk a késő esti órákban érdeklődött az üzletvezetőségen a helyzet felől, ahol Balás Károly üzletvezető kormányfőtanácsos és dr. Hajdu László osztályfőnök a következő felvilágosítást voltak szivesek adni:

A Debrecen—tiszaöldi vonalon a vonatok nagy késésekkel közlekednek a hófuvás és az orkán miatt. A nyírségben azonban olyan nagy az orkán, hogy a vonatok az állomásokon vesztelnek, mert a pályán a hóakadályok miatt nem tudják folytatni az utjukat és kénytelenek visszahívni.

A nyírség keleti és északi részén levő vonalakon a vasúti forgalom csütörtök délután teljesen szünetel.

Az állomásfőnökök a vonatokat az orkán miatt elindítani sem merték, nehogy a nyílt pályán kellen az utasoknak maradniok.

A Nyíregyháza és Nyirbakta állomások között az egyik vonat elindult, de utközben

a rettenetes szélvihar nyílt pályán négy kocsit leszakított a vonatról.

A segélyvonat, amelyet a leszakított kocsik bevontatására küldtek ki, alig haladt pár kilométert a négy kocsiival, óriási hófuvásba került, amely ismét leszakított róla egy kocsit.

állandóan erősödő hihetetlen erejű északi szél, amely végigsöpört a város utcáin s szinte

lehetetlenné tette a közlekedést. A külsőségi részekben az embereket formálisan ledöntötte a metsző orkán.

Különben az egész Középeurópa hőmérséklete erősen lehült egyik napról a másikra. Angliában abnormis hideg van. A higany mínusz tíz fokig szállott le, ami ott február végén meglehetősen ritka dolog. Münchenben tizenkét, Hamburgban tizenhárom, Berlinben tíz fok hideg van. Franciaországban vannak olyan helyek, ahol

huszonnégy órán belül tizenöt fokos lehülés következett be. Legtöbb helyen a lehüléssel együtt a debrecenihez hasonló orkán is keletkezett. Érdekes egyébként, hogy Budapestet, — ahol a hőmérséklet is csak két fokkal szállott alá, — elkerülte a szél, ami a budai hegyeknek köszönhető.

Szerenese, hogy a vonat teherkocsiból állott, mert ellenkező esetben könnyen szerencsétlenség történhetett volna, amennyiben a leszakított kocsik kisiklottak a sínekből.

Görögszállás teljesen el van zárva a külvilágtól

A nyíregyházi vonalon levő Görögszállás vonattal lehetetlenség megközelíteni, mert két-három méter magas hótorlaszok kerítik körül a nagyközséget. Ez a helyiség is teljesen el van zárva a külvilágtól. Az osztálymérnökség mindent elkövet, hogy az akadályokat a vasúti vonalakról a lehető legrövidebb idő alatt eltávolítsák. Sajnos, eddig nem sok eredménye mutatkozik a megfigyelt munkának, amennyiben az elhordott hótorlaszok helyébe az orkán újabb hóhegyeket emel.

Balás Károly üzletvezető kijelentette, hogy a Nyírség keleti és északi vonalain mindaddig nem állítják vissza a vasúti forgalmat, amíg ezeken a részekben a forgalom zavartalan lebonyolítása biztosítva nem lesz. A közönség szempontjából pedig kívánatos, hogy mindaddig tartózkodjanak a fenti vasúti vonalakon az utazástól, amíg a szélviharok ilyen nagy erővel dühöngenek.

A megrekedt vonatok utasainak élelmezése

Balás Károly üzletvezető még a tegnap este folyamán utasította a hatásköré alá tartozó állomásfőnököket, hogy a megrekedt vonatok utasai részére a lehetőség szerint élelmezést

szai részére a lehetőség szerint élelmezést gondoskodjanak. Ha szüksége mutatkozik, abban az esetben az üzletvezetőség számlájára is beszerezhetnek élelmiszereket.

A szél enyhülését, de még nagyobb hideget jósol a meteorológia

A meteorológiai intézet este kiadott jelentése szerint a szél enyhülése várható, azonban a hősüllyedés — főleg éjszaka — tovább is tart.

Nagy közlekedési zavarok Ausztriában

Bécs, február 28. Az osztrák szövetségi vasutak igazgatósága közli: Az északról érkező tehervonatok a

A csehek felkészültek Pozsonynál a Duna jegének robbantására

Pozsony, február 28. Az Országos Hivatal, amely az árvízvédelmi intézkedéseket fogantatosítja, kijelentette, hogy Magyarországgal és Ausztriával egyezséget kötöttek a kölcsönös jelentésadásra nézve és az árvízokról szóló hírszolgálatot minden irányban kiegészítették. Az árvízmentesítő munkálatok adminisztrációs hivatalnokait és a technikai szervek tagjait is már kinevezték. Az Országos Hivatal rendelkezett arról, hogy az árvízveszedelemben levő partokról a faanyagot távolítsák el és hajtsák végre az összes óvintézkedéseket, azonkívül készüljenek el rá, hogy szükség esetén

katonai segítséggel robbantják fel és távolítják el a folyókról a jeget.

Árvízveszedelem csak akkor áll be, ha a Duna felső szakaszán, Ausztriában és Bajorországban, hirtelen nagyobb hőemelkedés vagy esőzés állna be. Pozsonynál már évtizedek óta nagyon veszedelmes mediterrész a jégtorlás tekintetében a téli kikötő alatti kanyarulat, különösen pedig a Püspöki mellett levő hetvenhárom számú kilométerközletti szakasz. A Dunaszabályozási, illetve vízrendészeti hivatal már a múlt évben is tanulmányozta itt a helyzet megoldásának kérdését, annál is inkább, mert Pozsony és környékét mentesíteni kell a minden évben esedékes árvízveszedelemtől. Veszedelemben forgó terület még a liget és a mélyebben fekvő területek telepítvényei. Ezeket a területeket minden esztendőben számos kilakoltatást rendelnek el. Az Oroszvár magasságában levő ötvenhárom kilométerjelző előtti mediterrész

a magyar területen rendkívül fenyegető helyzetbe kerülhet.

cseh vonalon újból fellépett hófuvások miatt ismét több órás késéseket szenvednek. Tegnap 19 szénvonalat futott át összesen 654 kocsival Ausztria részéről. A csehországi kedvezőtlen időjárási viszonyok az Ausztriából az északra menő üres szénkocsik átvételét is megnehezítették. A múlt napok olvadása és az azután beállott fagy a jégképződés miatt nagy nehézségeket okozott a tehervonatoknak a pályaudvarokon való elindításánál és jelentős késedelmeket idézett elő. Ezek a viszonyok természetesen a keleti forgalomra is hatással vannak. Minden intézkedés megtörtént azonban, hogy a vonatok forgalmában előálló zavarokat megszüntessék és a forgalom zavartalan menetét biztosítsák.

Éhenhalt szarvasbika

Szakálhőgyész, február 28. A esendőjárór éjjel az éhségtől teljesen elgyengült nagy szarvasbikát talált a falu alatt. Bevitték a főerdészhez, ahol azonnal állatorvosi kezelés alá vették, de megmenteni már nem lehetett. A szarvasbikának páratlanul szép 18-as aggancsa van. A boncolásnál az állatorvos megállapította, hogy hetek óta nem evett rendesen.

Komáromnál rendkívül veszedelmessé alakulhat a helyzet, ha a Dunán és a Vágon egyszerre indulna meg a jég. Ez azonban a mostani viszonyok között egyáltalában nem valószínű. A Duna mellékiolyóinál nagy veszedelem fenyegetne, ha a Morva, Vág, Garam és Ipoly medrében a jég előbb indulna meg, mint a Dunán. Ez az eset azonban nem állhat elő, mert hiszen a mellékfolyók egy rész csaknem fenékgig be van fagyva.

Intézkedések az árvíz elkerülésére

Budapest, február 28. Tekintettel az idei hosszantartó s abnormis hideg időjárásra, aminek következtében a folyók jégpáncéja a szokottnál sokkal erősebb, a Dunán átlag 35—40 cm., a Tiszán átlag 40—60 cm. vastag, úgyhogy a jégzajlás bekövetkeztével veszélyes jégtorlódások és ezek folytán nagy helyi vízszínelkedések állhatnak elő, a földművelésügyi miniszter körrendeletben felhívja az ármentesítő és belvízszabályozó társulatokat, hogy a szokottnál is fokozottabb figyelemmel kísérik a jég és árvíz levonulásának minden mozzanatát és tegyenek meg minden óvintézkedést az esetleges veszélyek elhárításáról. Így pl. a védőtöltések ismert gyengébb pontjaira állítsanak előre megfelelő védőanyagot és az esetleg hiányzó védőeszközöket szerezzék be, segédgátöröket idejekorán rendeljenek ki.

Hiszek egy Istenben,

Hiszek egy hazában,

Hiszek egy isteni örök igazságban,

Hiszek Magyarország feltámadásában. Amen.

Hirtelen halál a vasuti váróteremben

(A Hajdúföld tudósítójától.) Február 28-án a délutáni órákban nagy csődület vette körül a harmadosztályú vasuti váróterem egyik padját. Egy ember feküdt a padon, orvosságos füveget tartva a kezében, de semmi életjelet nem adott arról, hogy az életnek csak egy kis szikrája is lenne benne. Értesítették a rendőrséget s a kiszállott ügyeletes rendőrsízt a következőket állapította meg:

Váradny Károly 33 éves cipész, nyírmadarasi lakos, hosszabb betegségből felépülve haza akart menni. A Szent Anna- és Piac-utca sarkán levő „Arany Angyal” gyógyszerárba bement orvosságot. Mig az orvosságot készítették, addig rosszul lett. A kihívott mentők be akarták szállítani a klinikára, de mivel a jelek szerint csak muló rosszullét vett rajta erőt, és ő maga is könyörgött, hogy engedjék haza, az állomásra vitték. Alig mentek el a mentők, mikor a halál szívbénulás következtében beállott.

Csehország kéthónapra meghívta Trockijt

Brünn, február 28. Néhány nappal ezelőtt Csehországban ellenzéki kommunista bizottság alakult, amely lehetővé akarja tenni, hogy Trockij egy-két hónapra Csehországba jöjjön. A Tagesbote értesülése szerint a bizottság a múlt hét végén táviratot küldött Trockijnak Konstantinápolyba és Angorába, amelyben közölte a volt népbiztossal, hogy csehországi utjának nincsen semmi akadály. Minthogy azonban Trockijtől nem érkezett válasz, a bizottság kedden újból sürgős táviratot menesztett Trockij Konstantinápolyi címére, amelyben már azzal a pozitív ajánlattal állott elő, hogy élbe küldi Konstantinápolyba a bizottság két tagját, akik azután Csehországba kísérik. Erre a táviratra szerdán este megijött a válasz. Trockij a táviratot a perai táviróhivatalban adta fel úgy, mint a német birodalmi gyűlés elnökehez intézett legutóbbi táviratát. Trockij válaszában szövege a következő: „Várom a német választ. A csehországi utra vonatkozóan később. Trockij.”

Ez a távirat a Tagesbote szerint újabb bizonyítéka annak, hogy Trockij még nem hagyta el Konstantinápolyt, úgy hogy az angorai utjáról terjesztett hírek valótlannak bizonyultak.

Lakásközvetítés egyetemi hallgatók számára

Köztudomású, hogy a debreceni egyetemen működő egyesületek — dr. Darkó Jenő rektor jóvoltából — a Fűvészkert-utca 2. szám alatt barátságos otthont kaptak.

Jelen esetben nem akarom ezen intézkedés nagy jelentőségét az egyes egyesületek életében méltatni, hanem Debrecen város közönségéhez szólok, azokhoz, akik egyetemi hallgatóknak és hallgatóknak lakást, illetve teljes ellátást óhajtanak adni.

Körülbelül két évvel ezelőtt az egyetemi öreg cserkész-csapat egyetemi hallgatók között ingyenes lakásközvetítő akciót indított, melyet azonban csakhamar — bármilyen sikerrel járt is — félbe kellett szakítani a közhírrejtés nehézségei miatt.

Több ízben kaptunk felszólítást a megkezdett munka továbbfolytatá-

sára, de, sajnos, ezideig nem vállaltuk.

Most azonban alkalmunk van arra, hogy úgy részünkre, mint a lakást és kosztot adó családoknak ez igen fontos ügyeit a lehető legjobb sikerrel hajthassuk végre.

Hirdetéseink két helyen lesznek kifüggesztve: ref. kollégiumban, a bölcsészeti kar folyosóján és a Fűvészkert-utca 2. sz. alatt.

A város az építési költség annuitásáig emeli csak a kislakások házbéréit

A házbéremelés előtt megvizsgálják a szabadforgalmu lakások bérét

A városi kislakások bérházak lakbérének ügyében pár nap előtt miniszteri leirat teremtett kavarodást. A belügyminiszterium arra hívta fel a város figyelmét, hogy a kislakások bérházak bérjövödelme nem fedezi az építési költség annuitását s így a lakbérrel a városnak emelnie kell. A tanács az első pillanatban nem is vette tárgyalás alá az ügyet, hiszen a lakásokra vonatkozóan szerződést kötött lakóival s e szerződés még egy évig meghatározza a lakások bérét. A csütörtöki tanácsülésen azonban ismét szóba került a lakberek kérdése és Zöld József tb. főjegyző egy megüresedett lakás átruházásával kapcsolatban megállapította, hogy a város a bérház telekértékéből semmit sem kap meg a mai bérek mellett, sőt

az építési költség annuitására, — tehát kamatának és törlesztési részletének összegére — még 27.000 pengőt fizet rá évenként.

Zöld József tb. főjegyző szerint Debrecenben 10.000 ember lakik meg nem felelő lakásokban s így lehetetlen feleáron lakást adni 130 protekciós embernek, mert — a főjegyző szerint — száz százalékkal is emelni lehetne a lakbéréket. Ő mindazonáltal csak 50—60 százalékos béremelésre gondol s már most kéri a tanácsot, határozzon: árverés útján, vagy szabadkézből adja majd ki a lakásokat. Ő az árverés mellett van, mert ha szabadkézből adnák ki a kislakásokat, nem lenne maradása a sok kilincselés, protezsálás miatt.

Dr. Miszty Károly főügyész azt az álláspontot foglalta el, amely a tanácsban uralkodott a kislakások bérházak építésekor. Szerinte nem lehet árverés alá bocsátani a kislakásokat, mert

amikor ezeket a bérházakat építették, az volt a cél, hogy a kisembereken segítsen a város. Akkor megállapították, hogy mennyibe került az építkezés és aszerint szabták meg a lak-

Felkérem tehát mindazokat a családokat és magánosokat, akik ebbeli szolgálatainkat igénybe óhajtják venni, óhajaikat írásban Fűvészkert-utca 2. szám alá eljuttatni szíveskedjenek akár postán, akár személyesen. Ez ügyből kifolyólag címzett leveleket Tóth István II. é. th. címére kérem küldeni, aki teljes odaadással áll ez ügy szolgáltatásban.

bérekét. A viszonyok azóta nem változtak semmit, nincs tehát ok arra, hogy az eddigi állapoton változtasson a tanács.

Ha tényleg ráfizetés van, mérsékelt emelésnek nincs ellene, de az árverést határozottan ellenzi.

Vargha Elemér dr. polgármester-helyettes, főjegyző: Teljes mértékben osztom ezt az álláspontot. Különben is a közgyűlés állapította meg a lakbéréket és ha változtatni akarunk rajtuk, a közgyűlés elé kell vinni a dolgot.

Arany Lajos főszámvevő méltányos béremelést javasol.

Zöld József tb. főjegyző: Mivel tetszik indokolni azt, hogy amíg a városban 10.000 ember nem kap meg felelő lakást, mi 130 protekciósnak felelő adunk?

Arany Lajos főszámvevő: A városi tisztviselők a lakók negyedrészt sem teszik ki.

Vargha Elemér dr. polgármester-helyettes, főjegyző: Mind megérdekelte, aki ott lakást kapott.

Zöld József tb. főjegyző: A bérház nem karitatív intézmény, ez nem szegényház.

Vass Károly dr. tanácsnok: Én ehhez az állásponthoz csatlakozom.

Dr. Vársány István polgármester megértő hangon szólott a kérdéshez. Kifejtette, hogy a tanácsnak először is meg kell állapítani, hogy mennyi a ráfizetés az építési költség annuitására ma. Aztán azt kell megvizsgálni, hogy az annuitás fedezésének mértékéig felmelt lakberek miként aránylanak a szabadforgalmu lakások béreihez, hiszen

az általában érvényes béreknél magasabbra nem lehet emelni a kislakások bérét sem.

Ezt az álláspontot fogadta el a tanács.

Aztán Zöld József tb. főjegyző is kijelentette, hogy ő sem akarja a szabadforgalmu lakások béréig fel-emelni a kislakások bérét.

Az ügy ezzel ma nyugvópontonra ju-

tott. Semmiesetre sem szabad azonban az új tárgyalás alá vétel alkalmával elfelednie a tanácsnak azt, hogy a kislakásokat nem haszon-szerzési céllal építette Debrecen s talán nem lenne felesleges felhívni a belügyminiszteriumnak a figyelmét sem arra, hogy

Budapest székesőváros és a népjóléti minisztérium bérházai épígy nem hozzák be az építési költségek annuitásának összegét,

amiben nemcsak a kamat, hanem a törlesztési részlet is benne foglaltatik. A kamatot azonban mindenesetre fedeznie kell a lakbereknek, sőt ezen felül is valamit a törlesztési részletből. Ez azt jelenti, hogy olesó lakások nyújtásával a közösség csökkentően irányíthatja a szabadforgalmu lakások lakbéréit. Nem jelenti viszont azt, hogy ilyképen a kislakások bérházakra ráfizet a közösség, hanem csak azt, hogy nem husz év, hanem esetleg ennek a kétszerese alatt fizetődik ki a bérház építése. Egyébként is tulzott optimizmus esendül ki Zöld József tb. főjegyző állásfoglalásából, hiszen a százzszázalékos lakbérémelkedésre számítás épügy családokra remény lesz, mint ahogy a város a haszonhajtásra épített Szent Anna-utcai luxusbérházánál sem tudta bevenni az eredetileg kontemplált bérösszeget.

A debreceni egyetem egy zsidó hallgatót Magyarország összes egyetemeiről kizárt

A debreceni m. kir. járásbíróság kötelezett a következő helyreigazító nyilatkozat közlésére:

„Valótlan az, hogy én 1927 szeptember havában „ellazsukáltam” a beiratkozásához előírt időt. Valótlan az, hogy nekem bárki is azt tanácsolta volna, hogy őseim felekezetiéről térjek át valamelyik keresztény — keresztény hitre. Valótlan az, hogy én áttértem a keresztény hitre. Valótlan az, hogy én mint „apostata” egyén és keresztelt kálvinista jelentkeztem a felvételtre. Valótlan az, hogy én Mándi Lajos úpesti ref. lelkész ur előtt, vagy bárki előtt is áttértem. Valótlan az, hogy az egyetemi tanács február hatodikán hozott határozatával engem Magyarország összes egyetemeiről és akadémiáiról kizárt. — A valóság az, hogy a debreceni magyar királyi Tisza István tudományegyetem jog-és államtudomány karának — a február 8-án megjelent hírlap: közlemény által is említett — 1929 február hatodikán tartott ülésén hozott ad 326/1928—29. számú határozatával „mert felvételem feltételeesen történt és a felvételnem nem feleltem meg; beiratkozásom hatályát veszítettnek és ennek folyamánaként alapvizsgám érvénytelennek” mondatott ki. 1929 február hó 28. Dávid Andor.

A helyreigazító nyilatkozattal szemben cikkünk állításait természetesen teljes egészükben fenntartjuk.

Nyomdai megrendeléseit a „Hajdúföld” nyomdájában eszékölje.
Telefon 3-47. szám.

A müncheni pálos barátok által főzött világhíres

Salvátor sör

cégünkhöz, mint egyedárusítókhoz beérkezett és kapható állandóan friss töltésben. Ez alkalommal ajánljuk egyéb italáruinkat is a n. é. közönség figyelmébe: A váci püspöki uradalom, valamint herceg Windischgraetz és Palugyai palackborai; továbbá saját töltésű asztali boraink: Finom v. gyes, Homoki vegyes, Cirfandil, Nemes Kadar s b., amelyek izre, zamatra és kezelésük tisztaságára, valamint olcsó áraikra nézve utólrhetetlenek.

Kontsek Géza k. r. t.

Hétfőn lép hivatalba az új amerikai kormány

Washington, február 28. Az új amerikai kormány tagjainak névsorát hétfőn, március negyedikén, az új kormány hivatalbalépésének napján teszik közzé. A washingtoni lapok értesülése szerint az új kormány végleges összetétele a következő: külügyi államtitkár: Stimson. Pénzügyi államtitkár: Mellon. Főállamügyész: Mitchell. Belügyi államtitkár: Wilbur. Postaügyi: Walter Brown. Munkaügyi: William Doak. Tengerészeti államtitkár: James Good. Földmivclésügyi: William Donovan.

Rothermere lord százezer pengős segélyének felhasználása

Budapest, február 28. Lord Rothermere a múlt héten dr. Ripka Ferenc főpolgármesterhez 100 ezer pengőt küldött azzal a rendeltetéssel, hogy az inséges lakosságnak a tél által okozott nyomorúságát enyhítsék. A tanács ma úgy döntött, hogy a 100 ezer pengőből mindenek előtt 20 vagyon szentet vásárol ingyenes szétosztásra, a gyermek-felruházási akció folytatására 10 ezer pengőt szánt, az étkezési akció számára pedig 47.500 pengőt fordít, amellyel a március 11-én megszűntetendő ingyenes étkezést meghosszabbítják április végéig, de az ingyenes ebédeket áprilisban némileg redukálják. 30 ezer pengőt oszt szét a tanács a kerületi előjáróságok között, hogy azt, mint rögtönzi segélyt ossza szét a jelentkezőknek.

Ahol házilábak módjára tömők a vadludakat

Szakállhagyás, február 28. A budapesti madártani intézet tudomást szerzett arról, hogy a kaposmenti községekben rendszeresen fogják és tömők az elgyengült vadludakat, ezért megkereste a főszolgabíró, tegye lehetővé, hogy az intézet egészséges példányokat lábukon gyűrűvel ellátva szabadon bocsáthassa, mert a tudományos kutatások szempontjából erre szükség van, hogy így állapítsák meg a messze vidéket bejárt példányok gyűrűiből, hogy merre vándorolnak a magyar vadludak. Ez annyival is fontosabb, mert a madárfajtával még nem történtek kísérletek. A főszolgabíró összeíratta, hogy kiknél vannak ilyen vadludak és erről értesítette az intézetet.

Budapesti gyermekek vidéki nyaraltatása

A székesfőváros tanácsa még 1922-ben létesítette a gyermeknyaraltatási akcióját, mely hivatalban van a pusztulás, csenevészded és nyomortól elsatnyult gyermekek arcára az egészség színét visszavarázsolni és testükben, lelkükben egyaránt megerősíteni.

A főváros anyagi áldozatot nem kimélve, az elmúlt év nyarán mintegy 15.000 fővárosi gyermeket üdültetett. Nagy szám, de elenyésző akkor, ha arra gondolunk, hogy a főváros mint-

egy 83 ezer iskolás tanulója között az iskolaorvosok megállapítása szerint alig 4-6% egészséges, a többi pedig mindenféle betegséggel sújtott.

Az elmúlt évi 15.000 nyaraló közül 9000 a fővárosban és 6000 a vidéken nyaralt. Ha ismerjük a fővárost, tudjuk, hogy a főváros az ő miázmás és poros levegőjével nem biztosíthatja kellőképpen a nyaraló gyermekeknek az egészséges élet virágát, a boldogságot és az örömet. Azért szükséges lenne, hogy mind több és több gyermeknek biztosíthatnánk a vidéken az üdülést. Azért a vidék tehetősei támogassák a főváros eme, a jövő nemzedék érdekében kifejtendő munkásságát azzal, hogy vagy maguk, vagy többen összeállva, tegyék lehetővé a szegény, testileg leromlott fővárosi gyermekek részére a csoportos nyaraltatást. Áldozatkész támogatásukkal megerősíthetik ezen

Négyévi fegyházra ítélte a törvényszék a hajduhadházi halálos késpárba egyik szereplőjét

Leszurta az ellenfelét, mert a bálon közös szerelmesük előtt arculütötte

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni kir. törvényszék Rézler Ervin büntetőtanácsa csütörtökön délelőtt tárgyalta annak a halálos végű szerelmi drámának ügyét, mely a múlt év december 23-án történt Hajduhadházon. A hajduhadházi környéki legények, akik már régebbi idő óta vetélytársak voltak, az egyik sorompónál

késpárba vittek s ennek során Szuna Mihály 21 éves legény ellenfelét, Bartha Józsefet megölte.

A bicskázás előzménye egy pofon volt, amelyet Szuna Mihály kapott a gyilkosságot megelőzően Barthától. A vetélytársak a hajduhadházi Hangya kocsmában találkoztak s itt több alkalommal veszekedés volt közöttük. A késpárba megelőzően egy héttel egy ilyen összeszólalkozás alkalmával Bartha megpofozta Szunát, aki emiatt bosszút forralt ellene. A pofozkodásra az adott okot, hogy mind a ketten egy leányba, Vecsei Gizellába voltak szerelmesek. Ez a szerelem az azelőtt még jóbarátokat halálos ellenségekké tette.

A Hangya kocsmában is a közös szerelmükön különböztek össze. Történetesen épen bál volt a kocsmában s Bartha nem tűrte, hogy szerelmével vetélytársa, Szuna is táncoljon. Felszólította Szunát, hogy ne táncoljon s ha nem engedelmeskedik neki, baj lesz belőle. Szuna nem ijedt meg, csak azért is tovább táncoltatta a leányt. Bartha ekkor odament hozzá és

minden szó nélkül pofon ütötte.

Szuna nem viszonozta az ütéset, mert látta, hogy Bartha nagy társaságban van és így ő huzná a rövidebbet. Szunában azonban élt a bosszúvágy, mert restelte, hogy Bartha az ideálja előtt megszegyenítette. A bosszúra nemsokára alkalom is kínálkozott. December 23-án úgy Bartháék, mint Szunáék Hajduhadháza mentek be vásárolni. Mindketten délfelé in-

pusztulásra ítelt gyermeket testben és lélekben.

A főváros tanácsa a vidék áldozatkészégét áldozatkészéggel viszonozza. Már az elmúlt év nyarán több város és község tanulóit látta vendégül a főváros tanácsa Budapesten, ahol ingyenes ellátásban részesítette a fővárosba üdülés és tanulmány céljából feljövő gyermekeket. Az oly község, mely fővárosi gyermekeket nyaralásra elvállal, ugyanolyan számú gyermekcsoporthoz küldhet a fővárosba, ahol a gyermekek díjtalan ellátásban részesülnek s a főváros nevezetességét fővárosi tanerők kalauzálása mellett tekintik meg.

Jelentkezők a következő címre küldjék értesítésüket: Budapest Székesfőváros Tanácsa Gyermeknyaraltatási Akciója, Budapest, IV. ker., Cukor-utca 6. sz.

dultak haza szekerekkel s az egyik sorompónál összetalálkoztak. Szuna ekkor leszállott a szekérről s utána ment Barthának, akit ezekkel a szavakkal szólított meg:

— Most legyél legény, ne amikor tizedmagaddal vagy!

Bartha szembefordult haragosával, de mielőtt szólhatott volna, Szuna kétszer egymásután arculütötte. A pofonok után Bartha a zsebébe nyúlt, hogy kést ránszon elő, azonban Szuna megelőzte. Mielőtt a legény a bicskáját kihuzhatta volna, melléje ugrott és

késével kétszer egymásután feléje csapott. Mindkét szurás halálos volt, mert a nyak ütőerét metszette át a kés.

Bartha még egy pár lépést támolygott, aztán összeesett és meghalt. Szuna a halálos szurás után egyenesen a csendőrségre ment, ahol jelentette saját magát.

A debreceni kir. ügyészség Szuna Mihály ellen szándékos emberölés büntette miatt emelt vádat. Szuna Mihály a tegnapi megtartott főtárgyaláson beismerte bűnét s a fentiek szerint mondotta el a halálos merényletet. A beismerő vallomás után a bíróság kihallgatta a két fiatal legény közös szerelmét, Vecsei Gizellát, aki elmondotta, hogy esendes jóakaratu fiúnak ismerte a vádlottat s a kocsmabeli veszekedést is az elhalt Bartha kezdeményezte. Ezenkívül a bíróság számos tanut hallgatott még ki, akik azonban csak lényegtelen vallomást tudtak tenni.

A perbeszéd elhangzása után a bíróság ítélethozatalra vonult vissza, majd rövid tanácskozás után kihirdették az ítéletet. A bíróság szándékos emberölés büntetésében mondotta ki bűnösnek Szuna Mihályt s ezért négyévi fegyházbüntetésre ítélte. Az ítéletbe a kir. ügyész és a vádlott is megnyugodott.

Március közepén lesz a pénzügyminiszter expozéja

Budapest, február 28. A költségvetési javaslat munkálatai befejeződtek és azt a pénzügyminiszter a minisztertanács elé fogja terjeszteni. A költségvetést március közepén szándékozik a pénzügyminiszter betervezteni a Ház elé és ekkor valószínűleg exozét is tart. A mostani költségvetés összege 900 millió pengő, tehát valamivel meghaladja a múlt évi költségvetés összegét.

József kir. herceg elismerő levele Láng Imréhez, az Arany Bika bérlőjéhez

Ismeretes, hogy a debreceni jogászból alkalmával József kir. herceg és Augustia kir. hercegnő leányukkal, Magdolna főhercegnővel leutaztak Debrecenbe és megjelenésükkel emelték a kitünően sikerült bál fényét. Látogatásukkal kapcsolatban tegnap levelet kapott az Arany Bika étterem kiváló szaktudású s előzékeny tulajdonosa, Láng Imre a kir. hercegi pár udvarmestertől. A magas vendégek az udvarmesteri hivatal utján fejezték ki elismerésüket a jogászból alkalmával a Bika-étteremben rendezett pompás supéért, amely nemcsak precíz felszolgálásával, hanem kifogástalan menüjével is elismerést érdemel. A magas elismerés Láng Imrénben olyan vendéglet ért, aki mindenkor ki tudta elégíteni a legelőkelőbb közönség igényét és harmadéves debreceni működése alatt üzleti rátermettségével kivívta, hogy a Bika-étterem a mai nivójára emelkedett.

Iskolafüzetek!

Kedvezményes bevásárlás folytán nagyon olcsó árban vannak a legjobb kivitelű középiskolai füzetek

vitéz Gaál Lajos papir és kegytárgyak üzletében Szent Anna-utca 5. szám.

Béauto Margit-garage.
Telefon: 896.

Lakás:

Iskola-u. 1. szám.
Kedvezményes árban, kilométerenként
32 fillér.

Magyar ember a „Hajdúföldre” fizet elő.

Halottszállítás autón vidékre is!

A m. kir. Tisza István Tudomány Egyetem klinikai szállítója

Fehértói, Dániel temetkezési vállalkozó Debrecen, Dégenfeld-tér 4. sz. Telefon nappal 11-85.

Mindenféle bel- és külsődi

**szén, koksz, tojásbrikett,
tüzifa és Berentei szén**

Retorta bükkszén, kicsinyben és nagyban házhoz szállítva is

Gabányi Sándor utóda

Láng Miklós, Debrecen legrégebbi cégénél
a legolcsóbb napi áron beszerezhető.

Csapó-utca 28. szám.

Telefonszám: 4-40.

Lindberget súlyos baleset érte

Budapest, február 28. Mexikóban Lindberg ezredes repülőgépén volt menyasszonyával együtt. Visszatérőben leszálláskor a gép egyik kereke levált a Lindbergnél a válla kifeszésével. Menyasszonyának nem történt baja.

Milyen lesz az idei ékszerdivat

A mi szomorú trianoni világunkban legtöbbünket csak mint kuriózitás érdekel, de mégis érdekes. Ilyenkor érkeznek meg Párisból a legújabb ékszerkreációk, ekkor tudják meg nálunk, hogy milyen lesz a tavaszi ékszerdivat. Az idei tavaszi divatot a fehér arany és a briliáns dominálja, az ékszerek közül pedig a gyűrű, a karkötő és a brüss a legkelendőbb. Az ékszerdivat terén tehát a nők játszó az irányító szerepet, a férfiékszerek terén lényegesebb változások nincsenek.

Nagyon érdekes az ugynevezett fehér arany karrierje. Ez az aranyfajta csak pár év óta ismeretes. Amerikából indult el hódító útjára, később a németek is elsajátították a gyártás titkát és ma már mindenhol tudják készíteni. A fehér arany készítése úgy történik, hogy az aranyat nikkelrel ötvözik és ezáltal olyan fehér színt kap, különösen, ha még csiszolják is, hogy alig lehet megkülönböztetni a platínától. Ez nem túlzás, mert nemcsak hogy a laikusok nem tudják megkülönböztetni, de még sok ékszerész is csak nehezen, úgy, hogy a gyárak a fehér aranyból készített ékszereket külön cédulákkal látják el. A fehér arany a f. nomsága megfelelő a rendes aranyénak, így fogadják el és fémjelzik a fémjelzőhivatalban is. Általában 14-18 karátos arany. Nagy elterjedtségét főképpen annak köszönheti, hogy rendkívül hasonlít a sokkal drágább platínához.

A fehér arany mellett még nagy kelendőségnek örvend az ugynevezett zöld arany is, amit sárgaréz-ötvözetből állítanak elő. Ez természetesen olcsóbb, mint a fehér arany. A legolcsóbb az ugynevezett vörös arany, amely azonban inkább élénk narancssárgaszínű és vörösréz-ötvözetből nyerik.

A drágakövek közül a briliántot használják fel a legtöbb ékszer készítésénél. Leginkább természetesen gyűrűket díszítenek vele. A gyűrűk terén amerikai divat uralkodik, amennyiben magas gyűrűket, az ugynevezett fantazie, tehát élénkebben díszített gyűrűk a legdivatosabbak.

Igen divatos ékszer a karkötő, amelynek a formája azonban merőben különbözik a néhány évvel ezelőtti rendkívül elterjedt gömbölyű formájára, ugynevezett bilincs karkötőtől. Az új divatu karkötőknél a széles forma a divat. Van ugynevezett délutáni karkötő, amely egyszerűbb formájú és sima kovekkel foglalt, hajlékony. Nagyon divatos az olyan karkötő is, amely váltakozóan egymásután következő díszes kivitelű fehér, zöld és vörös aranyból készült.

Garanciális panasszal él a város az uti-átalányokra vonatkozó belügyminiszteri leirat ellen

Március 1-én rendkívüli, 7 órai rendes városi közgyűlés lesz

(A Hajdúföld tudósítójától.) Debrecen törvényhatósági bizottsága ismét rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlés ideje: pénteken délután 4 óra s tárgya rendkívül érdekes: Debrecen garanciális panasszal él a belügyminiszternek az uti-átalányok ügyében intézett leirata ellen a közgazgatási bírósághoz, mert a leiratban olyan rendelkezések vannak, amelyek a város érvényben levő szabályrendeletével ellentétes intézkedéseket tartalmaznak.

A jog- és pénzügyi bizottság pénteken délután 1 órakor ülést tart a

rendkívüli közgyűlés előkészítésére, viszont a rendkívüli közgyűlés után is ülést tart a jog- és pénzügyi bizottság, de akkor már a februári rendes közgyűlés tárgyait készítik elő.

A törvényhatósági bizottság februári rendes közgyűlését március 7-ikén tartja meg s mivel a tárgyszorozaton igen sok, nagyon jelentős ügy szerepel, előreláthatólag hosszabb közgyűlésre kell elkészülni, ami egy napnál valószínűleg tovább tart.

Felesége leszürása előtt a freudizmust tanulmányozta a baji parasztdráma hőse

Megvizsgálják a merénylő elmeállapotát a törvényszéki orvosszakértők

(A Hajdúföld tudósítójától.) Beszámolt annak idején a Hajdúföld arról a gyilkossági merényletről, amelyet Fehérvári Pál baji uradalmi gépkezelő követett el fényes nappal a nyílt utcán felesége ellen, akit több készszerűsággal súlyosan megsebesített, majd a merénylet után önként jelentkezett a csendőrségen. A vizsgálóbíró ebben az ügyben leolytatta a vizsgálatot, amelynek során elsőnek Fehérvári Pált hallgatta ki. A fiatal férfi részletesen elmondotta házassága történetét, amely tele volt apró civódásokkal. Mikor a feleségét elvette, azt hitte, hogy érintetlen lányt vesz el. Ebben — saját előadása szerint — borzasztóan csalódott. Később megtudta, hogy felesége házasságuk után is élénk kontaktust tartott fenn régi udvarlójával. Az egyiknek a fényképét az asszony holmijai között meg is találta. Együttal beismerte, hogy ő is eltette legénykori leányismerőseinek fényképeit, de csak azért, mert felesége is hasonlóképpen jár el. A véres összeütközés napjának történetét a következőkben mondotta el:

Ékszered van, selyem ruhád...

— Feleségemmel kora délelőtt összevettem és nagy mérgemben elmentem az egyik kocsmába, ahol megittam egy pohár pálinkát, amitől meglehetősen becsiptem és jókedvre hangolódtam. Dudolva mentem haza és a nótázást a feleségem előtt is folytattam. Jól emlékszem ezt a nótát énekeltem:

Ékszered van, selyem ruhád.

Amit kívánsz, minden.

De amiért fáj a szived:

Boldogságod nincsen.

Ennek a nótának a hallatára a feleségem először csak gúnyolódni kezdett velem, majd nekem támadt, hogy hallgassak el. Megint összevettem, aminek az lett a vége, hogy az asszony elhagyott. Hiába mentem utána, hiába kérleltem, nem hallgatott rám. Bódult fejjel mentem haza lakásunkra és elégettem min-

dent, ami feleségemre emlékeztetett. Később megbántam, amit csináltam és szerettem volna meg nem történné tenni a dolgot, mert az asszony utáni vágy csak ezután kezdett igazán kínozni.

Ilyen hangulatban voltam, amikor meghallottam, hogy a feleségem a póstára levelet ment feladni régi udvarlójának. Az első pillanat dühében utána siettem, de már csak akkor találkoztam vele, amikor a póstáról visszafelé jött. Megfogtam a kezét és kifelé akartam tuskolni a falból, hogy ott végezzek vele. Az asszony azonban teljes erejéből ellent állt. Erre kaptam elő a késemet és hogy szép arcát egyszer s mindenkorra elesufítsam, teljes erőmből az arcába szurtam. A többi szurást már önkivületi állapotban ejtettem rajta.

A falusi Ötnelő Freud könyvét olvassa

Eddig tart Fehérvári Pál vallomása. Ezzel szemben a kihallgatott tanuk egytől egyig azt állították, hogy Fehérvári felesége nagyon is rendes életet élt és még csak nem is halottak róla semmi kivetni valót. A baj ott volt, hogy a férj a legkisebb ok nélkül állandóan féltékenykedett az asszonyra.

Adatok vannak arra nézve is, hogy Fehérvári Pál az utóbbi időben rendkívül idegesen viselkedett és néha annyira egzaltált volt, hogy nem lehetett vele bérni. Sokszor napokig mással sem foglalkozott, mint felesége előző szerelmi élete után kutató. Hogy a kérdést behatóbban tanulmányozhassa, összehordott egy csomó, a nő szexuális életét tárgyaló tudományos munkát, köztük Freud professzor hírhedt művét is és ezekből citált az asszony fejére.

Ezeknek az adatoknak a birtokában a vizsgálóbíró arra a következtetésre jutott, hogy Fehérvári Pál nem ép elméjű és ezért elrendelte elmeállapotának megvizsgálását.

A törvényszéki orvosszakértők most a cellájában tartják megfigyelés alatt Fehérvári Pált

Az Iparoskör kultur-délutánja

Vasárnap délután 4 órai kezdettel tartja meg a debreceni Iparoskör az Ipartestület dísztermében (Simonffy utca 1. II. em.) szokásos kultur-délutánját. Részletes műsort a vasárnapi újságban fogunk közölni, azonban már előre jelezzük, hogy a műsoron szebbnél szebb s élvezetesebbnél-élvezetesebb számok lesznek, úgy, hogy a kultur-délutánok sikere ennél is már előre biztosítva van. A kultur-délután iránt érdeklődőket ezután hívja meg az Iparoskör elnöksége.

Bársony János-émlék-vacsora az Angol Királynőben

A debreceni Csaba bajtársi egyesület Bársony János-törzse kitünően sikerült vacsorát rendezett esztendő-kön este az Angol Királynő zöldtermében a három évvel ezelőtt elhunyt nagynevű orvosprofesszor, Bársony János egyetemi tanár emlékére. A vacsorán az egyetemi orvostanárokon kívül nagyszámban jelentek meg a debreceni orvosok is. Ott voltak többek között: dr. Wodetzky József orvoskari dékán, dr. Kraiker Aladár egyetemi tanár, dr. Fazakas Sándor, dr. Loessl János, dr. Probstner Arthur és Preininger Tamás egyetemi magántanárok, valamint a klinikai telep csaknem minden tanársegédje.

Az estélyen kitünően összehajtott műsorból gyönyörködött a közönség. Pap Tibor törzsi fő megnyitóját után dr. Fazakas Sándor dominus bajtárs mondott gyönyörű emlékbeszédet Bársony Jánosról, majd a primuszi és sekundasi jelvényeket és díjakat osztották ki. Ezután Fekete Lukács és Puskás László Biharit „Requiem“-jét adták elő nagy tetszéstől kísérve. Bakondy István művészi szaválata után dr. Bézy Elemér zongorán, Bézy László pedig hegedűn magyar darabokat adott elő nagy művészettel. Reinhardt László ének-száma nagy tetszést váltott ki, ugyszintén ifj. Dávid Árpád szaválata.

A vacsora alatt, — amely Németh Nándor konyháját díszéri, — a zenekar magyar nótákat játszott.

Az előkelő társaság a késő esti órákig maradt ezután együtt a legjobb hangulatban.

Leérkezett a város beruházási programjának jóváhagyása

Három és félmillió dolláros kölcsönének egy részét tudvalevőleg már felhasználta Debrecen. Mintegy másfél millió pengő maradt felhasználatlannal a nagykölesből s ennek a megmaradt résznek beruházására dr. Várhelyi István polgármester nagy vonásokban programot dolgozott ki s ezt a programot magáévá tette a városi közgyűlés is.

Jóváhagyás végett a belügyminiszterhez terjesztették fel a programot, míg az egyes beruházások részleteit a városi tanács már kidolgozás alá is vette. Ma leérkezett a miniszteri jóváhagyás, amely után most már rövid időn belül a közgyűlés elé kerülnek majd a már előkészített egyes beruházási tétel.

A székely hadosztály.

1918-ban, mikor urrá lett felettünk a letargia, mikor a „Nem akarok katonát látni” volt a jelszó, mikor mindenki fáradtan az Isteni csodát várta, mikor ellenségeink minden oldalon betörték az országba, Erdély védelmére 1918 novemberében megalakult a Székely Hadosztály.

A kormány veszedelmet lát az Erdélyért és a nemzeti célokért harcoló csapatban, leinté és megvon tőle minden támogatást. A Székely Hadosztály nem tagít. Önjelétől puskát, löszert vesz, hogy hazájáért harcolni tudjon. A Szamos, Maros és Királyhágó vonalában őrt áll s a sokszoros túlerőben levő oláhok támadásai, melyeknek a Tisza a céljuk, megtörnek a sziklakemény székely mellette. A kormány, amelynek terleire van a székelyek ellenállása, mindent elkövet, hogy az országban egyedüli fejelemzett hadsereget szétrobantsa és visszatartva az utban levő löszert, kormánybiztosát Kolozsvárra küldve, esettel és az oláh csapatokkal összejátszva rákényszeríti a Székely Hadosztályt, hogy feladja a Maros-vonalat és Kolozsvárt. A székelyek fogait esőrgatva kénytelenek visszavonulni, új állásokat vesznek fel és a gyilkos 1919-es télben rongydarabokból csinált bojskorokban állják az új frontszakaszt, sőt megtámadják az oláhokat.

A hadosztály támadásaira megszakad az oláhság, fejevesztetten ürti Erdély nyugati részét. Lőszer, ruha, fegyver kellene, hogy Erdélyt felszabadíthassa. Hiába minden beszéd, kérés, könyörgés, érv, — segítség nincsen. Rongyosan, éhesen, fáva, de mégis magában bíva és ősi daccal őrt áll a székely. Közben vörösbéborul a magyar föld, de a Székely Hadosztály nemcsak hogy megmarad a háromszínű zászló alatt, maradjon, hanem Budapestet is fel akarja menteni a vörös uralom alól. Nem lehet, ör-álló helyét nem hagyhatja ott, mert az oláh támad.

Megalakul a vörös hadsereg s így két ellenség közzé szorul a Székely Hadosztály. Lőszer nélkül, ruhacafatokban a Nyüségbe vonul, ahol kiáltó ellentétben a rongyos székelyekkel, a vadonatúj felszerelésű és ruházatu vörösek hátbatámadják.

A küzdelem kilátástalan és 1919. márciusban a hadosztály még megvívja a 3 napos mátészalkai ütközetet, de aztán két front között, az oláhoktól és vörösektől egyszerre támadva, nem bírja a küzdelmet és Demecsernél leteszi a fegyvert. Új kálvária kezdődik, mert annak ellenére, hogy az oláh szabad elvonulást ígért, mégis Brassóba internálja a Székely Hadosztályt, ahonnan csak hónapok tehetetlen szenvedése után szabadul.

Nem a Székely Hadosztályon maradt Erdély és Budapest felmentése.

Ma, amikor olyan kevés az öröm, de a keserűség poharát fenéig ki kell ürítenünk, jól esik visszapillantani a székelyek tragikus küzdelmére. Ez év március hó 9-én 10 éves, ide s tova tehát történelmi visszatekintéssel áldoz a főváros és az egész ország a Székely Hadosztály emlékének.

Az ünnepségek sorrendje

A Zeneművészeti Főiskola magyteremében délután fél 6-kor tartandó emlékülünepély műsorát, amelyen a Székely Hadosztály tagjai kérik a nagyközönség szíves megjelenését. Alább közöljük:

A volt „Székely hadosztály” tagjai 10 éves történelmi visszatekintésül 1929 március 9-én Budapesten emlékülünepélyt tartanak az alábbi programmal:

D. e. 10 órai kezdettel a volt „Székely hadosztály” tagjainak összejövetele a m. kir. honvédtisztek orsz. tudományos és kaszinó-egyesületének kistermében.

D. e. 11 óra 15 perc kezdettel istentisztelet a Ferencröndiek templomában.

D. u. 12 óra 30 perc kezdettel a Ludovika Akadémia előtti „Névtelen hősök” szobrána megkoszorúzása.

D. u. 5 óra 30 perc kezdettel díszelőadás a Zeneművészeti Főiskolán.

Este 9 órakor báltársi vacsora a Royal-szálloda különtermében. Családi tagokkal étlap szerint.

A volt „Székely hadosztály” tagjait kéri, hogy részvételtük és a díszelőadásra legyűgyűntüket vitéz Ferenczy Márton ny. századossal (Budapest, VI., Paulay Ede-utca 67.) levelezőúton közöljék.

Műsor:

1. Nyitány. A magyar királyi első honvédszalógezd zenekara. Vezényel: Friesay Richárd zeneigazgató.

2. „Székelyország édes szülőföldem”. (Molnár Sándor, Tiboldy József) Előadja: a budapesti egyetemi énekkarok. Vezényel: Kereszthy Jenő karigazgató.

3. Ünnepi beszéd: dr. Ugron Gábor v. b. t. ny. belügyminiszter, országgyűlési képviselő.

4. Székely dalok: Palló Imre, a m. kir. Operaház tagja, Zongorán kíséri Kereszthy Jenő.

5. Dalok, nóták, Szerzte és előadja: Balázs Árpád, Kiseri Magyar Imre zenekara.

6. Óda a székely hadosztályhoz. Írta: egyetemi Hegyi István. Előadja: Pethes Margit, a Nemzeti Színház tagja.

7. „Székelyföldön”. (Molnár Sándor, Tiboldy József) Előadja: a budapesti egyetemi énekkarok. Vezényel: Kereszthy Jenő karigazgató.

8. Szózat, Közének.

Jegyek 1—4 pengős árban a Zeneművészeti Főiskola portásánál váltakoznak.

Szenzációs, eddig ismeretlen adatok a világhírű skizma-pörből

A nagy bűnügy Nyiregyházán élő vizsgálóbírója érdekes részleteket közöl a régi nyomozásról

A skizma mozgalom kivizsgálása körül rövidesen olyan adatok kerültek a birtokomba — folytatja Brenner tanácselnök érdekes lefelezéseit a skizma hogy eddig nyilvánosságra nem hozott részleteiről — amelyek nemcsak azt igazolják, hogy a skizma mozgalom tulajdonképpen politikai mozgalom volt, hanem igazolják azt is, hogy ezt az akciót a hivatalos orosz külpolitika irányította. Bobrinszky gróf csak engedelmessé szűkült volt Sasanow, a hírhedt orosz háborús külügyminiszter kezében, akinek minden áron ok kellett, hogy Magyarország ellen a háborút megindíthassa. Bobrinszky gróf a maga felelőségére nem mert volna olyan akciót kezdeni, amely a Felvidék Oroszországhoz való csatlakozásán kívül sokkal messzebb menő hódítási terv megvalósítását célozta. A vizsgálat folyamán ugyanis arra a meggyőződésre jutottam, hogy Oroszország nem kevesebbet akar, mint előnyonulni az Adriáig. Sajnos, az ebben az irányban megindított vizsgálatomat csakhamar kénytelen voltam abbahagyni, mert bizonyos felsőbb körök nyomására nem hagyták jóvá azt az előterjesztésem, amelyben megjelöltem, hogy milyen irányban kell tovább haladni a vizsgálatnak, ha az ügy minden részletét tisztázni

akarjuk. Csakhogy nem akarták.

Jásziék a porondon

Ferencz Ferdinánd és érdekköre mellett eisősorban Jászi Oszkár voltak azok, akik félték attól, hogy ha az ügy minden részlete tisztázódik, csődöt mond a görög katolikus papok ellen megindított akciójuk. Jásziék és velük együtt nagyon sok jóhiszemű balek magyar körömszakadtáig tagadták, hogy a skizmamozgalom politikai akció volna. A papokat, a közigazgatást és a magyar bíróságot szidták, hogy lönkretették a rutén népet és most martirokat akarnak csinálni belőlük. Amellett szemérmetlenül lándzsát törtek a magyarosító politika ellen, amely valóban úgy festett, hogy nem mi asszimiláltuk a kisebbségeket, hanem azok asszimilálták a magyarokat.

Jászi Oszkár az azóta más nevet felvett Világ 1914 január 14-ik: számában így ír a skizma pöréről: „Oh szörnyűség, az új vallásos könyvekben imák találhatóak a cárért és a cári családjáért, Ime a bűn-jelek!”

Jászi Oszkáréknak és a Világnak nem fájt, hogy Magyarországon a cárért és a cári családjáért imádkoztak, sőt ezuttal a vallás sem bántotta őket, mert nem magyar val-

lásról volt szó. Lejebb a cikk így folytatódik:

„Itt magyarosító népközpont minden ellennyomás nélkül működik. Jászi Oszkárnak tehát az is fájt, hogy a rutének magyarul tanultak.

Jásziék támadása a vizsgálóbíró ellen

Az orosz vallásra ez a mondani vilója Jászi Oszkárnak:

„Ez már jó váltás. Olcsó és ingyen és édes az anyai nyelv! Ezek a tisztá kolostorok, ezek a zord misztikus szentek, kik nem duhaj kodnak és nem menyecskeznek, mint a mármárosi plébánosok.”

És, hogy rólam se feledkeztek meg, cikkében a következőket mondja rólam, a vizsgálóbíróról:

De baj van újra. A görög katolikus államfenntartó, nemzeti, hazafias klérus nem hagyja magát. Az orosz határon időközben mozgósítottak is, kémeik is vannak. Tehát nagy a baj, nagy a veszedelem. És jön a magyar állameszme erőlyes küldötte, Brenner Mihály fajmagyar vizsgálóbíró ur. Ez aztán az ember, még a cárnál is hatalmasabb: . . . Tehát Brenner ur, mint egykor Ciceró, megmentette a hazát és összefogdostatta a hazaáruókat, kik most várják megérdemelt büntetésüket.

Hasonló modorban ír Aradi Viktor, az 1919. évi kommun egyik leghehedebe alakja:

Gerofszkyék beszéltek arról, hogy a rutén vidéket Oroszországhoz kell csatolni, de az elnök még ezzel sem elégszik meg, hanem elmegy kérdéseivel az abszurdumok birodalmáig.

— Ki finanszírozta Gerofszkyék lapjait?

Aradi Viktornak abszurdum volt ez a kérdés, holott ő is, Jászi Oszkár is épen olyan jól tudták, hogy Magyarország területi épségére megy a küzdelem. Csakhogy nekik Magyarország feláldozása nem volt nagy dolog, ha elérhetik céljaikat, amely mint 1918-ban láituk, a népköztársaság megteremtése volt, azé a népköztársaságé, amely elvesztette legszebb területeinket.

Ingyen védők a hazaárulóknak

Jásziék tevékenysége azonban még nem merült ki ebben. Elvtársaik sereggestől ajánlkoztak ingyen védőknek, hogy a vádlottakat kioktathassák:

Nem szabad beismerni, hogy a skizma mozgalom tulajdonképpen politikai akció, hanem meg kell maradni amellett, hogy csak vallási kérdéssről van szó. Ezen a ponton legalább szabadon támadhatják a magyar állameszmét és a papokat.

A Népszerű Főiskolai Tanfolyam előadásai

Pénteken nincsen előadás. Szombaton, március 2-án délután öt órakor a Kollégium dísztermében Ruzitska Lajos közgazdasági mérnök, máv. felügyelő, a tanfolyam fővárosi vendége tartja meg kétórás előadását, amelynek tárgya a vasuti felépítmény fejlődése és annak műszaki újdonságai. Ruzitska Lajos a nyár folyamán nagyobb tanulmányutat tett Németországba és Svájcba és különösen a sinhegesztést tanulmányozta külföldön. Tapasztalatairól több ízben a budapesti mérnök-egyletnek beszámolt az ősz folyamán, most a debreceni egyetem Népszerű Főiskolai Tanfolyama felkérésére a debreceni közönségnek tart e tárgyról népszerű előadást. Előadását 35—40 diapozitív kép vetítésével kíséri.

Megérkeztek a világhírű

uj típusu **FORD** autók.

Nyitott, csukott, 2 és 4 ajtós kivitelben, valamint teherauto alvázak.

Tetszetős külső, utólérhetetlen konstrukció. A világ legjobb anyaga és a napi 6000 drb gyártás garancia arra, hogy Ön lényegesen olcsóbban kaphat tőlünk egy új típusu

FORD autót,

mint amennyit az megér. Megtekinthető a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

autorizált FORD képviselőjénél, Debrecen, Hunyadi utca 13. szám. Telefon: 7—97.

A mozgószínházak közleményei:
Péntek—Szombat—Vasárnap:

VIGSZINHÁZ

Közkívánatra! Ismét prolongálva!
Világfilm!

Magyar rapszódia

Történet a békevilágból 8 felvonásban.
Főszerepben: Ditta Parlo, Lili Dagover,
Willy Fritsch. Kísérő:

Indiánszelídítő bohózat és Modern testkultúra, sportfilm.

Kedvezményes és tisztviselő jegyek
pénteken és szombaton érvényesek!
Zene kíséret: Csiky Béni orgányszona-
kara és a II. gyalog szed zenekara.

APOLLO

Vigjátékattrakció!

Főszerepben: Dina Gralla, Werner Fu-
terer és Albert Paulig

Nősüljön meg hadnagy ur
vidám történet egy szerelmes katonáról
8 fejezetben. Kísérők:

Fox Híradó, Három pocakos,
Viharos nászéjszaka bohózatok

URÁNIA

Szombat—vasárnap:

Két szíj egy előadásban!

Zoro és Huru esete a fekete nővel

Amikor a statisztából star lesz, 8 vidám
felvonásban. Megelőzi:

Vadnyugati gigerli

Cowboy történet 7 felvonásban. Főszere-
pében: Art Accord.

Előadások kezdete hétköznap 6 és 8,
vasárnap 4, 6 és 8 órakor.

METEORBAN

Szombaton és vasárnap. Két napig:

Az elsodort ember

Világattrakció! Emil Jannings főszerep-
lésével.

És a fényes kísérelő műsor!

Előadások szombaton 5, 7 és 9 órakor,
vasárnap: 3, 5, 7 és 9 órakor,
Jegyelővétel Állandóan!

Kedvezményes jegyek nem érvényesek!

Vetített képek szülői értekezlet a kereskedőtársulati polgári fiúiskolában

A helybeli kereskedőtársulati polgári fiúiskola tanárkara már öt évvel ezelőtt a követelményeknek teljesen megfelelő, modern mozgóképszínházat létesített az iskola tornatermében, az iskolafenntartó Kereskedő Társulat megértő erkölcsi és anyagi támogatásával. Mozgóképszínházát természetesen a szemléltető oktatás szolgálatába állította be az iskola és itt tartják meg az u. n. oktatófilm-előadásokat, valamint kéthetenként a szombat délutáni tudományos, ismeretterjesztő és szórakoztató előadásokat is.

Az iskola vezetősége most a növendékek szüleinek és a tanúgy barátainak is bemutatja ezt a fontos szemléltető eszközt, amellyel nem minden vidéki iskola dicsekedhetik. Ugyanis március 2-án, szombaton délután 4 órakor szülői értekezletet tart ezen a „Tuberkulózis” című oktató filmet mutatja be a szülőknél és a vendégeknek. Ebből a filmből, amelynek városunk, sajnos, aktuális is ad, kiesiny és nagy egyformán okulhat, tanulhat. A film bemutatása után Székely Simon tanár, a szülői értekezlet előadója tartja meg előadását az iskola filmoktatásról.

Az igazgatóság ezúton meghívja és elvárja a tanulók hozzátartozóit és a tanúgy barátait. Belépő díj nincsen.

Elkészült az ármentesítési járulékok valorizálásáról szóló javaslat

Teljes aranyértékben valorizálják a járulékokat

Már a vízügyi törvény bizottsági tárgyalásakor szó került az ármentesítő társulatoknak fizetendő hozzájárulások valorizációjáról. Az ármentesítő társulatok tudva evőben azokon a helyeken, ahol az áradás gyakori védőműveket létesítettek és ezek fenntartása nagy költségbe kerül. A költségek egy részét az érdekelt gazdák hozzájárulásaiból fedezik. Miután a hozzájárulások még mindig nem valorizáltak, sokan ma is csak a békebeli járulékot fizetik.

Csak néhol sikerült hosszadalmas hatósági eljárással elérni, hogy a koronáriási következtében teljesen elértéktelenedett hozzájárulást fel-emeljék.

A földművelésügyi minisztériumban — már elkészült az a törvényjavaslat amely ezt a kérdést rendezzi.

A javaslat kimondja, hogy az ármentesítő járulékok teljes aranyértékű valorizációját, még pedig visszamenőben 1927. évi január elsejétől kezdődően és a hozzájárulások nagyságát egyes társulatokra a vármegei közigazgatási bizottság, másokra maga a földművelésügyi miniszter állapította meg. A közigazgatási bizottság és a földművelésügyi miniszter döntése ellen azonban panasszal lehetett fordulni a közigazgatási bírósághoz. Miután a törvény-

javaslat nem ad módot arra, hogy a földművelésügyi minisztérium álláspithassa meg a hozzájárulás összegét, hanem csak a valorizálást engedi meg, a közigazgatási bírósághoz való panaszjogot megszünteti az új javaslat. Ezzel elejét akarják venni az eljárás mesterséges meghosszabbításának.

Érdekes intézkedése még a törvényjavaslatnak, hogy kizárja az 1927 január elseje előtt fizetett magasabb hozzájárulások visszafizetését, illetve beszámítását. Több érdekelt ugyanis méltányosságból már 1927 előtt a papirkorona értékénél nagyobb hozzájárulás fizetésére kötelezte magát. Másokat az ármentesítő társulat kérésére a közigazgatási bizottság kényszerített arra, hogy magasabb hozzájárulást fizessenek. A törvényjavaslat szerint, noha a valorizáció visszamenőben csak 1927 január elsejével lép életbe, a társulatoktól nem lehet azt követelni, hogy a régen fizetett magasabb hozzájárulást visszafizessék vagy beszámítsák.

A javaslat, értesítésünk szerint, legközelebb minisztertanács elé kerül és miután itt elfogadják, Mayer János földművelésügyi miniszter a közeljövőben a Ház elé terjeszti.

Az új költségvetésbe is négy milliárd pengőt vesznek fel a hadikölcsönösök segélyezésére

Az ösjegyzési határt kétezer koronára szálítják le, a jövedelm határt 2000—2500 pengőre emelik fel?

Az elmúlt esztendő októberének első felében jelent meg az a népjóléti miniszteri rendelet, amely a hadikölcsönös segélyezéséről szóló törvények végrehajtásáról intézkedik. A rendelet alapján a segélyek lebonyolítását megkezdtek olyképen, hogy az erre irányuló kérelmeket a pénzügyi központhoz be kellett nyújtani, majd egy hónappal 1928 december harmincegyedikéig tolták ki. A második határidő előtt beérkezett kérvények sorsáról már december közepén kezdődően döntenek a népjóléti minisztériumban.

Az akció mai fázisáról illetékes helyen ezt a nyilatkozatot kaptuk: — December harmincegyedikéig a Pénzügyi Központba mintegy huszonegyezer kérvény érkezett be. A kérvények sorsáról egy szakbizottság dönt, amelynek elnöke Drehr Imre népjóléti államtitkár.

Az ülések mindegyikén körülbelül négyszáz-ötszáz kérvényt intéznek el és így megfizetett munka mellett is előre láthatóan még hónapokig fog tartani, míg valamennyi segélyt kérésüket el lehet intézni.

— A bizottság már december közepe óta parmanenciában van és azok a hadikölcsönösök, akiknek kérvényét már elintézték, az üléseket követő két napon belül meg is kapták és megkapják ezután is a segélyeket.

— A bizottság elsősorban a kér-

vényezőik jövedelmét és a kötvények ösiségét vizsgálja és csak ezután dönt, szorosan ragaszkodva a törvénybe tüihez. A kérvények óriási tömege együttesen olyan hatalmas, és még eddig meg nem állapítható összeget tartalmaz, hogy ez idő szerint nem lehet tudni, vajon a segélyezésekre irányított összeg elég lesz-e azoknak az igényeknek kielégítésére, amelyek a bizottság jogosnak ítélt meg.

A hadikölcsönösök segélyezésével kapcsolatban megtudtuk azt is, hogy erre a célra az új költségvetésbe is felvesznek négy milliárd pengőt. Az erre az évre kiutalt négy milliárd pengőből, mindössze csak egymilliót lehetett szétosztani, a törvény szigorú rendelkezése miatt. A döntésre jogosult miniszteri bizottság köti a törvény szigorúsága.

Politikai körökben az érdekeiket kérelmére most ismét mozgalom indult meg a szigorú feltételek enyhítésére. Ha ez a mozgalom sikerrel jár, abban az esetben felhatalmazási törvényjavaslat fog intézkedni arról, hogy az ösjegyzési határt ötezer koronáról, kétezerre szállítsák le, az évi jövedelmi határt ezeröttszáz pengőre emeljék fel és a segélyben a házastársak egymás jövedelmére való tekintet nélkül részesüljenek.

Vásárolja a Hajdúföldet!

Apróhirdetésekre,
előfizetésekre

348.

felvilágosítást telefonon a

szám ad.

HIREK

1929 március 1 (Péntek)

Prot.: Albin. Kath.: Albin

Debrecen sz. kir. város közművelődési könyvtára (Déri-múzeum) szeptember 1-től nyitva délelőtt 10—12 óráig, délután 4—7 óráig, vasárnap délelőtt 10—12 óráig.

A gyógyszerárak közül éjjeli szolgálatot tartanak a következők: Megváltó Plac-u. 18. Arany Egysz. Kossuth-u. 8. Muraközy Plac-u. 72. Magyar Korona Péterfia 10. Nádor Szt. Anna 66. Csokonay Mester-utca 43. — Arany János Csapó-u. 66.

○○○

— A tanácsnak beszámolt a polgármester budapesti útjáról. Debrecen város tanácsa csütörtökön reggel egy óras bizalmas ülést tartott, amelyen dr. Vásáry István polgármester beszámolt budapesti utának eredményéről. A nyílt tanácsülés után a tanács még együttmaradt és szintén bizalmas tanácskozást folytatott.

— Kamarazene-est a Zeneiskolában ma este 8 órakor. Műsor: Mozart: b-dur vonósnyegyes, b-dur zongora-trió és g-moll zongorányegyes. Jegyek 2 és 1 pengőért a Zeneiskolában válthatók.

— Tanulmányi kirándulás. A négyévfolyamu női felső kereskedelmi iskola a husvétii vakációban ismét külföldi tanulmányi kirándulást rendez, amelynek célja Bécs nevezetességeinek és csoda szép környékének megtekintése. Az út irányát: Budapest—Bécs—Payerb: ch—Reichenau (Rax)—Semmering—Bécs—Bad n—Bécs—Budapest. A kirándulás vezetője az új tervét úgy állította össze, hogy az gyönyörködtesen és mennél több tanulságot nyújtson, anélkül, hogy nagyon fáradságos legyen. A kirándulók városunkból március 24 én reggel indulnak és 29 én délután térnek vissza.

— Mit főztek holnapra? Ez a háziasszony állandó gondja, de csak azoknak a háziasszonyoknak, akik nem olvassák a Katholikus Háziasszonyok Lapját, mert ez a kéthetenként megjelenő pompás asszonyújság kétheti étlapot és számos kipróbált receptet közöl a sütésről-főzésről. A Katholikus Háziasszonyok Lapja az egyetlen asszonyújság, mely kizárólag a háziasszonyokat érdekli közleményeket közöl, így az utóbbi számban ismerteti, hogy mit tanulunk a mosóbemutató, nagyszerű cikket közöl a betegápolásról, a téli ruházatról. Gazdasági Tudósítói, Hasznos Tudnivalók rovatai a háziasszonyoknak megbecsülhetetlen értékek. Dacára, hogy a legértékesebb, de egyidejűleg a legolcsóbb asszonyújság. Félévre 2.50 pengőbe kerül. Ha nem ismerne még ezt a kitűnően szerkesztett folyóiratot, írjon egy levelezőlapot a Katholikus Háziasszonyok Lapja kiadóhivatalának, Budapest, Mária-u. 7., ahonnan ingyen és bérmentve megkapja a mutatvány-számot.

— A ker. tanácsadó iroda a Ker. Nemzeti Liga debreceni osztályának a segély-orsu magyar emberek istápolására és jogi tanácsadásra alakult szerve mindennemű utbaigazításra ismét rendelkezésre áll minden szerdán és szombaton délután 6 tól 7 ig. (József kir. hg u. 16., bejárat a kapu alatt.)

Mosott

rongyot

vesz

a Hajdúföld nyomdája
József kir. herceg u. 16.

Fej-, váll- és ágyékrheumánál.
 Ideggyógyásokról, csipőszaggatásnál és
 zsábnál a természetes „Ferenc József”
 keserűvíz reudkiyül hasznos
 háziszor, mely kora reggel egy pohárral
 bevéve, az emésztőesatornát jól kitisztítja.
 Egyetemi klinikákon szerzett tapasztalatok tanúsítják,
 hogy a valódi **Ferenc József** víz gyors és biztos hatása, kitűnő gyomor-
 és béltisztító szer. Kapható gyógyszer-
 társaságokban, drogériákban és műszerüzletekben.

Rádió-műsor. Március 1. Péntek. Budapest. Délelőtt 9.15: Hangverseny. Közreműködik: Pálffy Mária (ének), Radó Magda (gordonka), Nánássy Erzsébet (zongora). 9.30: Hírek. 9.45: A hangverseny folytatása. 12: Déli harangszó az egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05: Trió-hangverseny. 1. Bölcsész: Bagdadi kalifa. 2. Voice: Őszi dal. 3. Buday Dénes: Bucsú. 4. Padilla: Miért vársz — tangó. 12.25: Hírek. 12.35: A hangverseny folytatása. 1. Pontos időjelzés, időjárás- és vizálási-jelentés. 2.30: Hírek, élelmiszerárak. 4. Özv. Pósa Lajosné Pósa bácsi műveiből olvas fel. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás-, vizálási-jelentés és hírek. 5.10: Galay-Gabriel Sándor: Dosztojevszkij: „Bűn és bünhődés” (felolvasás). 5.40: Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye. 7: Francia nyelvoktatás. (Garzó Miklós dr.) 7.40: A Baumgarten-alapítvány díj nyertesét sajtó műveiből olvasnak fel. II. csoport. (Kárpáti Anré, Erdélyi József, Tamási Áron, Juhász Gyula.) 8.50: Hangverseny. Közreműködik: Hr. Sári zongoraművész és Csóka Béla, a Városi Színház operatőre, Zongorán: Kisser: Polgár Tibor. 10: Pontos időjelzés, időjárás-jelentés és hírek. 10.20: A m. kir. honvédelmi miniszter zenekarának hangversenye. Vezényel: Fricsey Richárd.

KÖLFÖLD. Bécs (519.9) délelőtt 11: és délután 4: Hangverseny. 5.35: Zeneakadémia. 8.05: Vigjáték előadás. Utána jazz-band. Berlin (475.4) délelőtt 11: Gramofonzene. Délután 4.30: Szórakoztató hangverseny. 8: Zenekar hangverseny. Boroszló (321.2) délután 4.30: Szórakoztató zene. 8.15: Jelentés. 9.15: Dalok. Majna-Frankfurt (421.3) délután 5.45: Kamarazene. 7.30: Szórakoztató zene. 9: Puccini: Bohémek. Gramofonlemezek. Prága (343.2) délután 12.30: Hangverseny. 4.25: Kamarazene. 7.05: Gramofonzene. 7.45: Drámai előadás. 10.20: Szórakoztató zene. Róma (443.8) délután 1: Rádió-trió. 5.20: Hangverseny. 8.45: Operaelőadás. London (658) délután 5.30: Jazz-band. 7.45: Beethoven zongoradarabok. 9: Berlioz: Faust elkárhozása. Szimfónia.

Rádiók figyelme! A rádióra vonatkozó mindennemű könyv, úgy bel-, mint külföldiek beszerezhetők Csáthy könyvkereskedésében, Piacutca 8. sz.

FOGALOM

a közönség körében az a tisztaság, rend és előzékeny kiszolgálás, melyet

20% engedmény adása mellett nyújtunk ezen lap előfizetőinek.

Legolcsóbban nálunk étkezhet, mert olcsó árainkból (P. 1.50-es menüt kivéve)

10% engedményt adunk.

Semmi költsége sem az érkezéskor, sem az elutazáskor, mert szemben vagyunk a Keleti Pályaudvarral. Magyaros vendégszeretettel várjuk családai szállodánkban.

Park Nagyszállóda, VIII., Baross-tér 10. sz.

ANYAKÖNYVI HIREK

A debreceni anyakönyvi hivatalnál az utolsó napokban a következő bejelentések történtek:

Eljegyzések: Szamádi József—Haranglú Mária, Nagy János—Vig Julianna, Szabó József—Mezei Róza, Szombati Ferenc—Horváth Judit.

Halálozások: Kossinszky Sándorné Barna Ilona róm. kath. 63 éves Nyírmada.

Születések: Szőőr József ipariskolai tanár fia József és egy törvénytelen újszülött.

A Petőfi-Dalkör rendes közgyűlését március 15-én este 8 órakor tartja a Lókody-féle Sas-utcai vendéglő éttermében. A közgyűlés tárgyai lesznek: 1928. évi titkári, pénztárnoki, felügyelő bizottsági jelentések s felmentvények megadása, valamint az üresedésbe jött tisztikari s választmányi tagsági helyek betöltése. Felkérnek a Dalkör tagjai a közgyűlésen való megjelenésére. A Felőfi-Dalkör elnöksége.

A pénzügyi tisztviselők Kuglizó Egyesülete 1929 március 2-án, szombaton este fél 7 órakor választmányi ülést tart, melyre a választmány tagjait meghívja az elnökség. — Utána társasvacsora.

A Népszerű Főiskolai Tanfolyam nyelvi kurzusai német, olasz, angol, francia már megkezdődtek. Beiratkozni lehet az egyetemi gondnoki hivatalban. (Ref. kollégium I. emelet, 38. ajtó.) Mind a beiratkozás, mind az érdeklődés csak 8—2 óráig eszközölhető. Tandíj óránként és személyenként 50 fillér. Beiratkozási díj nincs. A fél-évi tandíj előre fizetendő. Ez indokolt kérésre két részletben is fizethető. Az órák hétfőnapokon d. u. 5—7-ig vannak a kollégiumban. Ez idő szerint német, olasz, francia és angol nyelvi kurzus van. Mind a négy modern nyelvnél külön két órás heti kurzus van a kezdők és a haladók részére. Jelentkezés esetén azonban még más kurzusok is szervezhetők.

Nyíregyházán a „Tiszavidek” olvassa.

SZÍNHÁZ

Csokonai-színház műsora:

Péntek félúru tisztviselő-est: Régi nyár.
 Szombat félúru tisztviselő-est: Házibarád.
 Szentes-vigjáték.
 Vasárnap délután fél 4-kor: Eltörött a hegedűm.
 Vasárnap este fél 8-kor: Párisi divat.
 Operett-bemutató.

A színháziroda hírei:

Czigány Rózsát, debreceni származású gyermekprimadonna jelöltével gyermekelőadások ma és holnap, szombaton, mindkét nap délután 4

óra kezdettel fővárosi gyermekművészek fellépésével!

Minden jó kisfiú és kislány ma, pénteken és holnap délután találkozik a Csokonai Színházban, ahol a híres Fővárosi Gyermekszínház nevelő és szórakoztató darabokkal kedveskednek pártisaiknak.

Ma, pénteken este: Régi nyár, a női főszerepben Kováts Terussal. Félúru tisztviselő-est.

Holnap, szombaton félúru tisztviselő-est keretében:

HAZIBARÁT.

Szenes Béla posthumus vigjátéka, Női Károly feldolgozásában.

Kacagó-est lesz holnap a Házibarád félúru előadása alkalmával a Csokonai Színházban.

Vasárnap délután fél 4-kor Kováts Terus főszereplésével:

ELTÖRÖTT A HEGEDŰM.

Vasárnap este bérletszűnetben operett-bemutató lesz. Színre kerül:

PÁRISI DIVAT.

Timár Ilka, Ferenczy Marian, Antók, Unger, Misoga, Halasiné, Sugár játszanak a

PÁRISI DIVAT-ban!

P. Nagy Zoltán, a Városi Zeneiskola köztisztelőben álló igazgatója jubileuma alkalmából Timár Ilka a Párisi divat III. fejezetében elénekli a kiváló zeneszerző **Miért?** című műveit, melynek pompás szövege Fényes Jenő toltát dicséri. A kiváló műdal hangszerelését Szathmáry Endre karmagy nagy gonddal véggezte.

Békefy és Lajthay legújabb szenzációs operette:

PÁRISI DIVAT.

Pazar kiállítás! Remete főrendező mesteri rendezése! Az I. felvonás dekorációját az Ecker, Klein, Sugár, valamint Komlós Géza és a Friczi kalapszalonné Nagy szűcs cég végezték izléses szakértelemmel.

Ferenczy Marian és Misoga irapáns táncokat mutatnak be!

Antók és Unger két kiváló bonviván szerepben fogják újból meghódítani a debreceni publikumot.

Nemesak Párisi divat, de debreceni divat színházba járni! Az elővételből következtetve a Párisi divat sorozatos előadásokkal az idény legnagyobb slágere lesz! A pesti sajtó egyöntetű megállapítása szerint a Párisi divat végre az első operett, melynek nemesak muzsikája kiváló, de a szövegkönyve is mintaképül szolgálhat az ezután új operetteknek!

Timár Ilka és Ferenczy Marian olyan magyar szerepeket játszanak a Párisi divat-ban, amelyet mostanáig nem irtak primadonnák számára. Siessen a jegypénztárhoz!

Rosszont Ferke alakította, a kis 7 éves Bayor Élike és a többi fővárosi gyermekművész ma, pénteken és holnap szombaton délután 4 órakor fellépnek a Csokonai Színházban. Kis fiúk, kis lányok! Igérjétek meg szüleiteknek, hogy legalább husvétig 15 gyermekek lesztek, ha elhoznak Benneteket ma és holnap délután a színházba, ahol mérsékelt árú jegyeket kaphattok! Siessetek gyorsan!

TESTEDZÉS

A Debreceni Uszók Egyesülete ma este 7 órakor a Gámbinusz-külföldi termében választmányi ülést tart.

A MUSz. Tisza-északkerülete vasárnap délelőtt 11 órakor a Bika üvegtermében ülést tart, — a tanács-
tagok pontos megjelenését kérik. Vértess, elnök. Acél, előadó.

A Bocskay-Bástya vasárnapi mérkőzését ezidőszent még megtartják. A nagyerdei pályát ugyanis rendbehozták, s ha az idő el nem rontja, akkor a mérkőzést meg lehet tartani. A Bocskay a körülményekhez képest trenirozott a mérkőzésre, azonban az tény, hogy a Bástya több tréninget vett s így valamivel jobb auspicium mellett megy a fontos mérkőzésbe. Az első liga többi mérkőzéseit is lejátszák, mert a három nagy pálya tűrhető állapotban van, egyedül a Kispest—Budai 33-as mérkőzést halasztják el, mert nem találtnak alkalmas pályát a lejátszásra.

A KSE öszi elmaradt mérkőzéseit az intézőbizottság a rossz időre való tekintettel újra kitűzte, mert lehetetlen a már kitűzött időpontokban lejátszani. Így a március 3-ra kitűzött TMove elleni mérkőzést május 19-re, a március 10-re kitűzött DEAC elleni mérkőzést május 9-ére, a március 17-ére kitűzött DTE elleni mérkőzést pedig március 31-ére tűzte ki az intéző bizottság.

TÓZSDE

A pengő Zürichben 90.65^{1/2}

Budapest 90.65 és fél, Berlin 123.37, Newyork 520, London 2523.25, Páris 20.31, Milánó 27.22 és fél, Prága 15.39 és fél, Belgrád 9.12 és fényolead, Bukarest 3.09, Bécs 73.10, Amsterdam 208.25.

Hivatalos devizaárfolyamok.

Egy angol font 27.75—27.90, száz cseh korona 16.93—17.01, száz dinár 10—10.06, száz dollár 570.70—572.70, száz francia frank 22.50—22.70, száz hollandi forint 229.10—230.10, száz lengyel zloty 64.10—64.40, száz lei 3.39—3.43, száz lira 29.85—30.10, száz márka 135.95—136.45, száz osztrák schilling 80.50—80.85, száz svájci frank 110.05—110.45 pengő. — A nemesfémpiacon a magánforgalomban a huszkoronás arany 23.10—23.30, az ezüst egykoronás 0.39—0.41, az ezüst forintos 1.12—1.14, az ezüst ötkoronás 2.22—2.24 pengő volt.

Gabonátüzés.

Akészarúpiacon szintén érezhető volt a külföldi hírek hatása. A nyolcvan kilogrammos búzát 25.70—26.15 pengővel jegyezték a tőzsdeidő elején származás szerint. A rozs első árfolyama 23—23.05 pengő volt.

A liszt- és őrlménypiacon az árak nem változtak.

A takarmánycikkek piacán is csak a tengeri tartotta meg árát. Az első jegyzések 28—29 pengő körül mozgottak, származás és minőség szerint. Az árpa 25.50—26 pengő árán került forgalomba.

Sertésvásár.

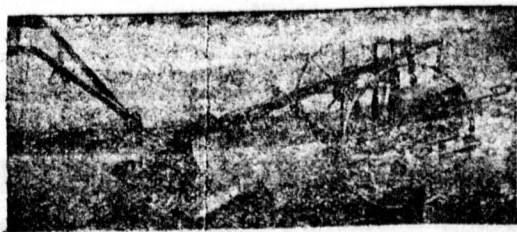
A ferencvárosi nyílt sertésvásáron élénk forgalom mellett a következő árak alakultak ki: Zsírterítés la öreg 154—164, kivételesen 167, Ha 140—152, fiatal nehéz 170—173, közep 170—178, könnyű 146—166, hussertés háromszáz kilogrammon felül 150—160 fillér kg-ként elősúlyban.

A Hajdúföld

**!! hirdetéseit egész !!
Tiszántul olvassa !!**

Bagi és Társa Gépgyára és Hengeralma Kaba.

Telefon: 5. Sürgőnycim: Bagi Kaba. Alapítva: 1897

Szállít mindenféle gazdasági gépeket, javított rendszert kapáló ekét a legciterjedtebbek. Legújabb szerkezetű szántó-vető gépek különösen kisbirtokoknak nélkülözhetetlen, amennyiben egy időben szánt és sorba vet. Ezen kívül átalakít magánjárókat, készit géplakatos, vasesztérgályos, rézöntő, kazán és autogénhegesztő

munkákat, malomhengerek csiszolását és rovátkolását. Kufurási vállalata teljes szavatossággal készit új ártézi kutakat, bármely mélységre, végez próbafúrásokat és elapadt ártézi kutak rendbehozását. Kűbne Gépgyár és a Vacuum Oil Campány olajgyár bfzományi raktára.

Meghívó

A Földesi Közbirtokossági Takarékpénztár részvénytársaság

VI. ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSET

1929. évi március hó 12-én délelőtt 10 órakor az Olvasó Kör nagytermében fogja megtartani, melyre a részvényesek ezennel tisztelttel meghívottnak.

TÁRGYAK: 1. Igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése. 2. Az 1928. évi mérleg megállapítása, nyereség hovatartozása s a felmentvények megadása. 3. Igazgatóság kiegészítése. 4. Indítványok.

Jegyzet: A közgyűlésen szavazati jogát csak azon részvényes gyakorolhatja akár személyesen, akár meghatalmazott által, aki a közgyűlést megelőzőleg egy hónappal megszerzett részvényeit a hirdetményi határidő első felében a közgyűlést megelőzőleg 4 nappal az intézet pénztáránál a le nem járt szelvényeivel és szelvényutalványával együtt leteszi.

Az évi mérleg az Intézet helyiségében és Földes község előjáróságánál kifüggesztetett és bárki által megtekinthető.

Földes, 1929 február hó 19-én.

Az igazgatóság.

1152/1929. évi.

HIRDETÉNY

Hajdu vm. központi járás főszolgabírájának 209/1929. sz. megkeresése folytán közbírárré teszem, hogy a Scharpf Kálmán egyéki lakos, Ezyek község határában levő területén ragadozó és kártékony állatoknak méreggel való pusztítására kért engedélyt.

Ezen engedélyezés elleni metalmáni észrevételek Hajdu vm. központi járás főszolgabírájához 8 nap alatt adandók be.

Dr. Vásáry István sk. polgármester.

15017/1928. VII.

Versenyárgyalási hirdetés

Debrecen sz. kir. város Tanácsa a város belső részében és pedig 1. a Bem József-u., 2. Agárdi-utca, 3. Boesky-tér, 4. Szepességi-utca, 5. Bärzei-u. és Poroszlai-utca, 6. Hivelyes-utca és 7. a Sámsoni-utcán a Ferenc József-utról kikerült ócska kockakövel való 6800 m² burkolási munkálataira 1300 m² földmozgósításra és 2100 m. szegélykö szállítási nyilvántartás alatt ajánlati versenytárgyalást hirdet.

Ajánlatok csak a kiadott ajánlati lapokon tehetők.

A kiírási művelet a műszaki ügyosztályban (rendőrségi épület, Kossuth-u. 20., III. 105. sz. a.) 4 P ellenében kapható a hivatalos órák alatt.

Ajánlatok zárt lepecsételt borítékban „Ajánlat ócska kockakö burkolatására” felirattal a polgármesteri hivatalba adandók be 1929. évi március hó 14. napján d. e. 11 óráig.

Ajánlatok felbontása ugyanezen napon déli 12 órakor a városháza tanácstermében tartatik meg.

Debrecen, 1929. évi február hó 20-án.

Városi Tanács.

Patkányt,

egeret, poloskát svábbogarat azonnal írhat törvényesen védett kiváló minőségű irtószerezrel. Nagyon olcsón kapható:

STERN fentékküzetében Plac-utca 10. (Bikával szemben.) Saját érdekében győződjön meg.

ÜZLETEK

Piac-utca forgalmas részén portálós üzlethelyiség kiadó. Felvilágosítás: telefon 6-10. 4590

ELHELYEZKEDÉS

Tanuló vagy kifutó fizetéssel felvétetik Czabán fűszeres, Cegléd utca 22. 1597

Feltétlen megbízható jó könyvű bejárón t keresek, Kossuth utca 30. 1599

Égyes mindenes lányt jó bizonyítvánnyal azonnal felveszek, Kálvintér 11. keresztelep. 1595

Házmestert keresek. Magoss atca 13. 1600

Mindenes főzni tudó középkorú asszonyt jó bizonyítvánnyal felvesz Ajt yné, Arany János utca 56. 386

Idősebb nő szakácsnak kóser házhoz kis családhoz ajánlok. Poppenné, darabos utca 44. 4683

Csakis jó könyvvel rendelkező bejárón t keresek eisejére Kossuth utca 30. 1578

Tűzőnőt azonnal felveszek, Oláh, Domb utca 3. 1583

Mindenes főzőnőt vidékre azonnal keresek, Ügyvédi iroda, Szent Anna 11. 1589

Bejárón t felvétetik jelentkezni az Arany Bika fürdő melletti csemegeüzletbe 4695

Mindenes főzőnőt azonnal belépésre felvétetik Fahidimál, Arany utca 2 b. 4700

Bejárón t ki parkettéhez ért, könyvvel felvétetik Hatvan utca 2 ügyvédnél. 384

Jobb nő, főzni tudó és házi teendők elvégzésre családtagként felvétetik gyermektelen ázaspárhoz jó fizetéssel jelentkezés Simonffy utca 13, I. emelet, Bíró 4860

Intelligens leány gyermek mellé elmenne délelőtt vagy délutánra. Vagy más elfoglaltságot keres Cim a kiadóban. 4689

Jó osaládból való tanulóleányok felvétetik Fülöp Eta Kálvintér szalonjában, Péterfia 11. 4681

Állást keres szoptatos dajka gyermek nélkül. Cim a kiadóhivatalban. 1.62

Fehérnemű, gyermekruhára varrónő házakhoz ajánkozik. Wilhelmné. Farago 10. 4677

Tanulókat felvesz Fekete gépjávitó műhely, Hadházi utca 18. 1482

Automobilmosásból fiatal fiút, lehetőleg szerelőfiút, azonnal felveszek. Honvéd utca 16. 382

KERESLET

220 Volt, 42 periódusú, 7 és fél ki vatt Amper teljesítményű 3 fázisú váltóáramú motort 1450 fordulattal keresünk. — Karos Iván mészhomokteglagyára. Telefon 640. 4658

PARENTHÉSY INGATLANFORGALMI és HITELIRODÁJA

Foglakozik ingatlanok vételével és eladásával a legelőnyösebb feltételek mellett.

Telefon: 5-64.

INGYENES TANÁCSADÁS

Plac-utca 63. sz.

Urakat kereskedelmi érzékkel fizetéssel vidéki autóturához felveszünk. Electrolux, Szent Anna tiz. 361

Traktorkezelésben jártas nős gépészkövacs felvétetik Grönbergen József gazdaságában, Ujfehértón. 4620

Szegény asszony, kinek férje és egész családja beteg, hogy rajtuk segítsen, munkát vállalna. Takarítás, mosáshoz, vasaláshoz, parkett-tisztításhoz ért Szives megkeresést a kiadóhivatal továbbít.

AJÁNLAT

Legolcsóbb tüzelőanyag, szagtalan kő és salakmentes Berentel szén, mely a borsodi szénnek között legjobbak házi tüzelésre. Kapható Gabányi Sándor utóda cégénél házhoz szállítva is. Csapó-utca 28., telefon 4-49.

Fajborok saját termésű édes magfokú ó és új litorenként is a legolcsóbb napi áron. — Arany János-utca 30. Blazsek.

Gallértisztítás tükörfénnel 8 fillérért — Libádnánál, Péterfia utca 4. szám. 253

Ingekot, férfi és nőit és mindenemű fehérneműt, ágyhuzatokat mérék után készítek és javítást is vállalom 50 fillértől feljebb, ingek 80 fillértől 2 pengőig Belényesyiné Darabos u. 53. negyedik ajtó

Kölcsönököt folyósít házakra, földekre. Betétekre magas kamatot ad Gazdák Bankja, Kossuth és Batthyányi utca sarok. 1528

Szellőnő leányt diák vagy hivatalonk töltelés ellátására elvállalok. Darabos-utca 35. 1477

Nem savanyu BOR uradalmi tisztán kezelt literenként 90 fill. kihordásra

Benti fogyasztás 1 pengő. Porter sör 40 fillér.

Sebestyén né, Széchenyi-utca 54. szám.

Ezüst ridikülök bélelését, keztük tisztítását, javítását, báli keztük készítését egy nap alatt vállalom. Kossuth-utca 58., keresztelep. 259

Kutyáruk, betonoszlopok, csövek, mindenféle tetőcserep, cement, fayence, keramitlapok, folyamhomok legolcsóbb áron kapható. — Krausz Albert, Böszörményi utca 2-b. Telefon 17-79. 4267

ELADÁS

Eladó 25 éves Máv. 6-os huzatos cséplőgarnitúra. K. Tóth u. 5. 1491

Házlebontás miatt üres ládák, nagyapó, boroshordók, gázlámpa, villamos szerelési anyagok, üzleti berendezések eladók. Plac utca 43. 1495

Egy háromsoros amerikai rendszerű harmonium eladó főgépésznel. István malom. 544

Hosszu zongora olcsón eladó Péterfia utca 60. 4675

Izlandi vörös fajtiszta kakas eladók Poroszlai ut 40. 4660

Nagyon szép háló, ebédő, függőlámpa, tükrök, képek, üveges árubútor, ingaóra, cipészgép, női irászat, nagyon olcsón eladó Klein-nál, Széchenyi G. 4673

Egy háromlamps rádió eladó. Cim a kiadóban 1552

Mrhagoni Empire-szalon berendezés, halványkék selyem kárpittal tizenhat darabból álló eladó. Cim a Hajduföldnél.

INGATLAN

Beköltözhető új ház eladó nagyon kedvező feltételek mellett Kucik telepen (Munkás utca folytatása) 150 öf telekkel. Erdekölődni Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézetnél, Kossuth u. 8. lehet. Hadházy utca 31. sz. alatt a Tűzérlektanya mögött még két 300 öles ház hely eladó kedvező fizetési feltételek mellett. Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth u. 8.

Kemény utcában, Kucik-telepen szoba, konyha, kamarás ház (istállóval) 171 öf, február 13-én való beköltözéssel kedvező áron és fizetési feltételekkel eladó. Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth utca 8.

Eladó o Bodán a IV. dűlőn 2 nyaraló jórakbarr levő faj szobás, tisztá téglá épület, 2 szobás, pincesz, nyaralónak igen alkalmas hely. Értekezni lehet Késes-utca 80. számú Szabó Józseffel. 316

Nagyerdő alatt csöszházhoz közel három villatelek eladó. — Értekezni: Hadházi utca 26-b., kertészet. 3027

Onosay utca 17. sz. ház, 325 öf, két lakással, péküzlettel és műhelyel, istálló, gyümölcsös stb. eladó. Bővebb Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth u. 8.

Eladó 2 új ház, Kucik telepen, Kossuth Lajos u. 68., Mezőtelep, Mező u. 4. sz., a Nyilas-telep mellett.

Nagyerdő alatt csöszházhoz közel 3 villatelek eladó. Értekezni: Hadházi-ut 26/a kertészeten. 377

Minden elfogadható árért megvehető a Vendég utca 45. számú ház 5000 pengővel megvehető, eladás sürgős. 375

Eladó ház előnyös eladási feltételek mellett Homokker Szabó Kálmán utca 49. alatti. Bővebb felvilágosítás dr Miklós ügyvédnél. Hunyadi utca 10. 4688

VEGYES

Angol, francia, német anyanyelvű diplomás tantervek tanítanak a Felsőnyelviskolában, József kir. herceg u. 12. 4456

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szög 30 fillér és egyszerre három reggeli lapban jelenik meg.

Vastagabb betűkkel szedett sorok duplán számítanak. — Üzemli hirdetések más tarifa alá esnek.

Apróhirdetésekre felvilágosítást a 3-48. telefonszám ad.

KIADÓ LAKÁS

Háromszobás lakás fűrdőszobával, régi, de finom butorrai átadó. Cim Klein-nál, Széchenyi-utca 6. 4674

Műj: s 1-re keresek két szobás lakást mellékkeliséggel együtt. Bihari, Ujléta. 4685

Fiatal házaspár április 15-re központban egy szoba, előszoba konyha, speiz lakást keres. Leveleket Független Újság kiadóba „Tiszta” jellegre. 4697

Háromszobás fűrdőszobás lakás kiadó. Plac utca 58. 4676

bárom szobás modern komplett lakás fűrdőszobával. Simonffy u. 40. 4595

Butorozott kis szoba egy férfitsemmélynék kiadó, Kálvin tér 3, földszint 4693

Központban két butorozott szoba ebédő, háló, fűrdőszoba használatlalt azonnal kiadó. Engelné Gónczy utca 3. 4702

Kiadó butorozott szoba azonnal Esetleg készital. Varga u. 45. II ajtó 1582

Kiadó szépen butorozott szoba Plac utca 58. I. emelet II. lépcső 18 — Ugyanott jó állapotban középtermetre férfiruha eladó. 1580

Butorozott szoba azonnal Esetleg készital. Varga u. 45. II ajtó 1582

Kiadó szépen butorozott szoba Plac utca 58. I. emelet II. lépcső 18 — Ugyanott jó állapotban középtermetre férfiruha eladó. 1580